TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. lapkričio 11 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Teisminių ir neteisminių dokumentų įteikimas — Sąvoka „neteisminis dokumentas“ — Privatus dokumentas — Tarpvalstybinis pobūdis — Vidaus rinkos veikimas“

Byloje C-223/14

dėl *Juzgado de Primera Instancia no 7 de Las Palmas de Gran Canaria* (Gran Kanarijos las Palmo 7-asis pirmosios instancijos teismas, Ispanija) 2014 m. balandžio 28 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2014 m. gegužės 7 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Tecom Mican SL,

José Arias Domínguez

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas A. Tizzano (pranešėjas), teisėjai F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits ir M. Berger,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. kovo 25 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Tecom Mican SL*, atstovaujamos advokato T. Rosales Hernández,

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Gavela Llopis,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir J. Kemper,

— Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Fehér ir G. Koós,

— Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes, A. Fonseca Santos ir R. Chambel Margarido,

— Europos Komisijos, atstovaujamos F. Castillo de la Torre ir M. Wilderspin,

* Proceso kalba: ispanų.

susipažinęs su 2015 m. birželio 4 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse („dokumentų įteikimas“) ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 (OL L 324, p. 79) 16 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas *Juzgado de Primera Instancia no 7 de Las Palmas de Gran Canaria* nagrinėjant ieškinį, kurį įmonė *Tecom Mican SL* (toliau – *Tecom*), prekybos agentė, pateikė dėl šio teismo kanclerio sprendimo neteisminėje procedūroje atmesti jos prašymą įteikti *MAN Diesel & Turbo SE* (toliau – *MAN Diesel*) raštą, kuriame raginama įvykdyti pareigą.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

3 1965 m. lapkričio 15 d. Hagos konvencijos dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje (toliau – 1965 m. Hagos konvencija) 17 straipsnyje nustatyta:

„Susitariančiosios Valstybės institucijų ir teismo pareigūnų parengti neteisminiai dokumentai gali būti perduodami įteikti kitoje Susitariančiojoje Valstybėje šioje Konvencijoje numatytais būdais ir pagal jos nuostatas.“

4 Hagos konvencijos dėl dokumentų įteikimo veikimo praktiniame vadove (Hagos tarptautinės privatinės konferencijos nuolatinis biuras, Hagos konvencijos dėl dokumentų įteikimo veikimo praktinis vadovas, 3 leid., *Bruylant*, Briuselis, 2006), be kita ko, nurodyta: „neteisminiai dokumentai skiriasi nuo teisminių dokumentų, nes jie nėra tiesiogiai susiję su procesu, ir nuo visiškai privačių dokumentų, nes jiems reikalingas „valdžios institucijos ar pareigūno įsikišimas“.

Sąjungos teisė

5 1997 m. gegužės 26 d. dokumentu Europos Sąjungos Taryba, remdamasi ES sutarties K.3 straipsniu (ES sutarties K–K.9 straipsniai pakeisti ES 29–42 straipsniais), parengė Konvenciją dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo Europos Sąjungos valstybėse narėse (OL C 261, p. 1, toliau – 1997 m. konvencija).

6 Šioje konvencijoje sąvoka „neteisminis dokumentas“ neapibrėžta, tačiau, remiantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu, parengtos Konvencijos dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo Europos Sąjungos valstybėse narėse aiškinamajame rašte (OL C 261, 1997, p. 26) esančiame šios konvencijos 1 straipsnio komentare nurodyta:

„<…> vis dėlto sąvokos „neteisminiai dokumentai“ tikslios apibrėžties pateikti neįmanoma. Tačiau galima laikyti, kad ji apima valstybės pareigūno priimtus aktus, pavyzdžiui, notarinės formos ar antstolio priimtus dokumentus, valstybės narės institucijų išduotus aktus ar dokumentus, dėl kurių pobūdžio ar svarbos būtina, kad jie adresatams būtų perduoti ir įteikti laikantis oficialios procedūros.“

7 Minėta konvencija valstybių narių nebuvo ratifikuota.

8 Atsižvelgus į jos tekstą, 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1348/2000 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (OL L 160, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 1 t., p. 227) 16 straipsnyje buvo numatyta:

„Neteisminiai dokumentai gali būti perduoti įteikimui kitoje valstybėje narėje pagal šio reglamento nuostatas.“

9 Šio reglamento 17 straipsnio b punkte buvo numatyta parengti dokumentų, kurie gali būti įteikiami pagal šį reglamentą, žodyną.

10 Šis žodynas pateiktas 2001 m. rugsėjo 25 d. Komisijos sprendimo 2001/781/EB, priimančio gaunančiųjų agentūrų vadovą ir dokumentų, kuriuos galima pateikti pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000, žodyną (OL L 298, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 3 t., p. 3, ir klaidų ištaisymai OL L 31, 2002, p. 88, ir OL L 60, 2003, p. 3), iš dalies pakeisto 2007 m. liepos 16 d. Komisijos sprendimu 2007/500/EB (OL L 185, p. 24), II priede. Jame nurodyta informacija, kurią valstybės narės pateikė pagal Reglamento Nr. 1348/2000 17 straipsnio b punktą. Konkrečiai dėl Ispanijos nurodoma, kad „neteisminiai dokumentai, kuriuos galima įteikti, yra viešosios institucijos, kompetentingos įteikti dokumentus pagal Ispanijos teisę, parengti neteisminiai dokumentai“.

11 Reglamentas Nr. 1348/2000 panaikintas ir pakeistas Reglamentu (EB) Nr. 1393/2007.

12 Reglamento Nr. 1393/2007 2 ir 6 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(2) Kad vidaus rinka tinkamai veiktų, būtina pagerinti ir paspartinti teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ar komercinėse bylose įteikimą valstybėse narėse.

<…>

(6) Veiksminga ir operatyvi civilinių bylų nagrinėjimo tvarka reikalauja, kad teisminiai ir neteisminiai dokumentai būtų perduodami tarp valstybių narių paskirtų vietos institucijų tiesiogiai ir greitomis priemonėmis <…>“

13 Šio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Kiekviena valstybė narė paskiria valstybės tarnautojus, institucijas ar kitus asmenis, toliau – perduodančiosios agentūros, kompetentingus perduoti teisminius ar neteisminius dokumentus, kurie turi būti įteikti kitoje valstybėje narėje.“

14 Pagal minėto reglamento 23 straipsnio 1 dalį Ispanijos Karalystė pranešė Europos Komisijai, kad „perduodančiosios agentūros“ funkcijas paskyrė nacionalinių teismų kancleriams (*Secretario Judicial*) (toliau – kancleris).

15 Reglamento Nr. 1393/2007 12–15 straipsniuose numatytos „kitos teisminių dokumentų perdavimo ir įteikimo priemonės“.

16 Šio reglamento 16 straipsnis suformuluotas taip:

„Neteisminiai dokumentai gali būti perduoti įteikti kitoje valstybėje narėje pagal šio reglamento nuostatas.“

Ispanijos teisė

17 1992 m. gegužės 27 d. Įstatymu dėl komercinio atstovavimo Nr. 12/1992 (*Ley 12/1992, sobre contrato de agencia*, BOE, 1992 m. gegužės 29 d., toliau – Įstatymas Nr. 12/1992) į Ispanijos teisę perkelta 1986 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 86/653/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su savarankiškai dirbančiais prekybos agentais, derinimo (OL L 382, p. 17; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 177).

18 Įstatymo Nr. 12/1992 15 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Agentas turi teisę reikalauti iš atstovaujamojo pateikti Komercijos kodekse nustatyta forma apskaitą, kad galėtų patikrinti informaciją apie jam priklausantį komisinį atlyginimą. Be to, agentas turi teisę gauti atstovaujamojo turimą informaciją, reikalingą, kad būtų galima patikrinti minėto komisinio atlyginimo dydį.“

19 Minėto įstatymo 28 straipsnyje „Pasibaigus sutarties galiojimui mokėtina kompensacija“ nustatyta:

„1. Pasibaigus terminuotos arba neterminuotos atstovavimo sutarties galiojimui prekybos agentas gali reikalauti kompensacijos, jei jis atstovaujamajam surado naujų klientų arba labai išplėtė verslo ryšius su turimais klientais, t. y. tiek, kad dėl to atstovaujamasis gali gauti didelę naudą, ir jei mokant nuostolių atlyginimą atsižvelgiama į tai, ar sutartyje buvo numatyta nekonkuravimo sąlyga, į komisinius, kuriuos prarado prekybos agentas ir visas kitas aplinkybes.

<…>“

20 Pagal Įstatymo Nr. 12/1992 31 straipsnį:

„Byla dėl pasibaigus atstovavimo sutarties galiojimui mokėtinos kompensacijos arba žalos atlyginimo, nebegali būti keliama praėjus vienų metų terminui nuo sutarties nutraukimo.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

21 2009 m. lapkričio mėn. pagal Vokietijos teisę įsteigta bendrovė *MAN Diesel* ir pagal Ispanijos teisę įsteigta bendrovė *Tecom* sudarė komercinio atstovavimo sutartį.

22 2012 m. kovo 8 d. *MAN Diesel* šią sutartį vienašališkai nutraukė nuo 2012 m. gruodžio 31 d.

23 Po sutarties nutraukimo 2013 m. lapkričio 19 d. *Tecom* kreipėsi į *Juzgado de Primera Instancia no7 de Las Palmas de Gran Canaria* kanclerį, kad jis per kompetentingą Vokietijos agentūrą įteiktų *MAN Diesel* raštą, kuriame, vadovaujantis Įstatymu 12/1992, raginama įvykdyti pareigą sumokėti sumą, kurią, *Tecom* teigimu, *MAN Diesel* turėjo sumokėti kaip pasibaigus sutarties galiojimui mokėtiną kompensaciją ir mokėtinus, bet negautus komisinius, arba kitu atveju pateikti jai apskaitos informaciją. Tame rašte, be kita ko, buvo nurodyta, kad panašus raštas, kuriame raginama įvykdyti pareigą, patvirtintas Ispanijos notaro, kad įgytų viešo notaro akto galią, jau buvo išsiųstas *MAN Diesel*.

24 2013 m. gruodžio 11 d. sprendimu kancleris atsisakė patenkinti *Tecom* prašymą, motyvuodamas tuo, kad nevyksta jokio teismo proceso, dėl kurio būtų būtina taikyti prašomą savitarpio teisminės pagalbos priemonę.

25 Kitą dieną *Tecom* pateikė administracinį skundą dėl šio atsisakymo, remdamasi tuo, kad pagal Sprendimą *Roda Golf & Beach Resort* (C-14/08, EU:C:2009:395) Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnyje tam, kad būtų įteikiami neteisminiai dokumentai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, nereikalaujama, kad vyktų teismo procesas.

26 2013 m. gruodžio 13 d. *Tecom* per įgaliotą Ispanijos notarą įteikė *MAN Diesel* kitą raštą, kuriame raginama įvykdyti pareigą sumokėti mokėtinus, bet negautus komisinius ir pasibaigus sutarties galiojimui mokėtiną kompensaciją, kad nepažeistų Įstatymo 12/1992 31 straipsnyje numatyto vienų metų senaties termino, skaičiuojamo nuo sutarties nutraukimo, paduoti ieškinį dėl šios kompensacijos.

27 2013 m. gruodžio 20 d. nutartimi kancleris atmetė administracinį skundą ir patvirtino ginčijamą sprendimą, nurodęs, jog negalima manyti, kad kiekvienas privatus dokumentas pripažintinas „neteisminiu dokumentu“, kuris gali būti įteiktas, kaip tai suprantama Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnyje. Konkrečiai kalbant, jis nusprendė, kad tik tie neteisminiai dokumentai, kurie dėl savo pobūdžio ar formalių reikalavimų sukelia nustatytų teisinių pasekmių, patenka į minėto reglamento taikymo sritį.

28 2014 m. sausio 2 d. *Tecom* padavė kasacinį skundą dėl minėtos nutarties, tvirtindama, kad visiškai privatų dokumentą galima laikyti „neteisminiu dokumentu“, kuris gali būti įteiktas pagal Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnį.

29 Gavęs šį skundą *Juzgado de Primera Instancia no 7de Las Palmas de Gran Canaria* priminė, kad pagal Sprendimą *Roda Golf & Beach Resort* (C-14/08, EU:C:2009:395) neteisminio dokumento, kaip jis suprantamas minėtame 16 straipsnyje, sąvoka yra savarankiška Sąjungos teisės sąvoka ir kad šiame straipsnyje ir Reglamente Nr. 1393/2007 numatytas teisminis bendradarbiavimas „gali vykti tiek per teisminę procedūrą, tiek už jos ribų“. Vis dėlto jis taip pat nurodė, kad neturi informacijos, kuri jam leistų nustatyti, ar parengtas ir išduotas ne viešosios valdžios institucijos ar pareigūno dokumentas gali būti pripažįstamas „neteisminiu dokumentu“.

30 Šiomis aplinkybėmis *Juzgado de Primera Instancia no 7 de Las Palmas de Gran Canaria* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar privatus dokumentas, nors ir išduotas ne teisminės viešosios valdžios institucijos ar pareigūno, gali būti pripažintas „neteisminiu dokumentu“ pagal Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnį?

2. Ar teigiamo atsakymo atveju bet koks privatus dokumentas gali būti pripažintas neteisminiu dokumentu, ar tam jis turi atitikti konkrečius reikalavimus?

3. Ar tuo atveju, jei dokumentas atitinka tokius reikalavimus, Sąjungos pilietis gali prašyti įteikti dokumentą Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnyje numatyta tvarka, jeigu šis dokumentas jau įteiktas per kitą neteisminės viešosios valdžios instituciją, pavyzdžiui, notarą?

4. Galiausiai, ar taikant Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnį reikia atsižvelgti į tai, ar minėtam bendradarbiavimui būdingas užsienio elementas ir ar jis būtinas deramam vidaus rinkos veikimui? Kada reikia manyti, kad bendradarbiavimui „būdingi užsienio elementai ir jis būtinas tinkamam vidaus rinkos veikimui“?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo ir antrojo klausimų

31 Pirmuoju ir antruoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teiraujasi, ar Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnis aiškintinas taip, kad šiame straipsnyje numatyta sąvoka „neteisminis dokumentas“ apima privatų dokumentą, kuris nebuvo parengtas ir patvirtintas viešosios valdžios institucijos ar pareigūno, ir kokiomis sąlygomis prireikus taip aiškintinas.

32 Siekiant atsakyti į šiuos klausimus, pirmiausia primintina, kad Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad Reglamentu Nr. 1393/2007 panaikinto ir pakeisto Reglamento Nr. 1348/2000 16 straipsnyje pateikta sąvoka „neteisminis dokumentas“ laikytina autonomiška Sąjungos teisės sąvoka (Sprendimo *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 49 ir 50 punktai). Kaip pabrėžė generalinis advokatas savo išvados 46 punkte, nėra priežasčių, kodėl sąvoka „neteisminis dokumentas“ Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnyje negalėtų būti aiškinama analogiškai.

33 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, kaip Teisingumo Teismas jau nusprendė, minėta sąvoka „neteisminis dokumentas“ apibrėžtina plačiai ir todėl turėtų apimti ne tik per teisminę procedūrą priimtus dokumentus, bet ir notarų parengtus dokumentus (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 56–59 punktus).

34 Vis dėlto vien remiantis šia išvada negalima nuspręsti, ar ši sąvoka taikytina tik viešosios valdžios institucijos ar pareigūno per neteisminę procedūrą parengtiems arba patvirtintiems aktams, ar ji taikytina ir privatiems dokumentams.

35 Vadinasi, kadangi pačiame Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnio tekste ji tiksliau neapibrėžta, siekiant nustatyti šios sąvokos reikšmę, vadovaujantis nusistovėjusia teismo praktika, reikia atsižvelgti į minėto 16 straipsnio kontekstą ir šiuo reglamentu siekiamus tikslus, taip pat, jei reikia, į jo priėmimo aplinkybes (žr. Sprendimo *Drukarnia Multipress*, C-357/13, EU:C:2015:253, 22 punktą ir Sprendimo *Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland*, C-461/13, EU:C:2015:433, 30 punktą).

36 Kalbant apie kontekstą, pirmiausia primintina, kad Reglamente Nr. 1393/2007, priimtame remiantis EB 61 straipsnio c punktu, įtvirtintas, kaip nustatyta jo 1 konstatuojamojoje dalyje, teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ar komercinėse bylose Bendrijos įteikimo mechanizmas, kuris padėtų palaipsniui sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę.

37 Atsižvelgiant į šį tikslą, taip pat pažymėtina, kad pagal šio reglamento 2 konstatuojamąją dalį juo siekiama pagerinti ir paspartinti teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse ar komercinėse bylose įteikimą valstybėse narėse, kad vidaus rinka tinkamai veiktų (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 29 ir 34 punktus ir Sprendimo *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 54 punktą).

38 Kadangi vis dėlto šiose nuostatose nėra reikšmingų nuorodų dėl sąvokos „neteisminis dokumentas“ aprėpties, kitų naudingų nuorodų reikia ieškoti iki Reglamento Nr. 1393/2007 galiojusiuose teisės aktuose ir, konkrečiai kalbant, teismų bendradarbiavimo civilinėse bylose raidos kontekste, kuriame yra šis teisės aktas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Weiss und Partner*, C-14/07, EU:C:2008:264, 50 punktą).

39 Šiuo klausimu primintina, kad 1997 m. gegužės 26 d., dar prieš įsigaliojant Reglamentui Nr. 1348/2000, Taryba jau buvo priėmusi 1997 m. konvenciją.

40 Šioje konvencijoje sąvoka „neteisminis dokumentas“ neapibrėžta, tačiau šio sprendimo 6 punkte minėto aiškinamojo rašto 1 straipsnio komentare nurodyta, kad ši sąvoka gali apimti ne tik valstybės pareigūno priimtus aktus, pavyzdžiui, notarinės formos ar antstolio priimtus dokumentus, valstybės narės institucijų išduotus aktus, bet ir privačius dokumentus, „dėl kurių pobūdžio ar svarbos būtina, kad jie adresatams būtų perduoti ir įteikti laikantis oficialios procedūros“.

41 Nors minėta konvencija nebuvo valstybių narių ratifikuota, ja buvo remtasi rengiant Reglamentą Nr. 1348/2000, kuris priimtas siekiant užtikrinti sudarius šią konvenciją pasiektų rezultatų tęstinumą.

42 Žinoma, Reglamente Nr. 1348/2000 nepateikiama tiksli ir suvienodinta „neteisminio dokumento“ apibrėžtis ir šio reglamento 17 straipsnio b punktu Komisijai pavedama, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, parengti pagal šį reglamentą galimų įteikti dokumentų žodyną, kuriame valstybių narių pateikta informacija būtų tik orientacinė (žr. Sprendimo *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 46 ir 47 punktus).

43 Vis dėlto žodyno turinys patvirtina, kad Komisijos prižiūrimos valstybės narės įvairiai apibrėžė pagal minėtą reglamentą galimus įteikti dokumentus (žr. Sprendimo *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 47 punktą), kaip pabrėžė generalinis advokatas savo išvados 36 punkte, į neteisminių dokumentų kategoriją įtraukdamos ne tik viešųjų valdžios institucijų ar pareigūnų aktus, bet ir tam tikrai teisės sistemai reikšmingus privačius dokumentus.

44 Tad remiantis visu tuo, kas išdėstyta, darytina išvada: kaip matyti iš šio sprendimo 33 punkte nurodytų gairių, išplaukiančių iš teismo praktikos, ir kaip nurodė generalinis advokatas savo išvados 60 punkte, sąvoka „neteisminis dokumentas“, kaip ji suprantama Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnyje, aiškintina kaip apimanti viešosios valdžios institucijos ar pareigūno parengtus ar patvirtintus dokumentus ir privačius dokumentus, kurių perdavimas jų užsienyje reziduojantiems adresatams būtinas teisei arba teisiniam reikalavimui civilinėje arba komercinėje byloje įgyvendinti, įrodyti arba apsaugoti.

45 Iš tikrųjų, tokių aktų tarpvalstybinis perdavimas pagal Reglamento Nr. 1393/2007 įtvirtintą sistemą, taip pat paspartindamas bendradarbiavimą civilinėse ar komercinėse bylose, padeda vidaus rinkai tinkamai veikti ir palaipsniui Europos Sąjungoje sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę.

46 Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnis aiškintinas taip, kad šiame straipsnyje numatyta sąvoka „neteisminis dokumentas“ aiškintina kaip apimanti ne tik viešosios valdžios institucijos ar pareigūno parengtus ar patvirtintus dokumentus, bet ir privačius dokumentus, kurių perdavimas užsienyje reziduojantiems jų adresatams būtinas teisei arba teisiniam reikalavimui civilinėje arba komercinėje byloje įgyvendinti, įrodyti arba apsaugoti.

Dėl trečiojo klausimo

47 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamentas Nr. 1393/2007 aiškintinas taip, kad leidžiama neteisminį dokumentą įteikti šiame reglamente nustatyta tvarka, net jei šis dokumentas jau buvo įteiktas kitu perdavimo būdu.

48 Pirmiausia pažymėtina, kad nei atsižvelgiant į bylos medžiagą, nei į šalių paaiškinimus, pateiktus per posėdį, neaišku, ar pirmasis įteikimas, kuris aptariamas nagrinėjant šį klausimą, buvo atliktas Reglamente Nr. 1393/2007 nenumatytu perdavimo būdu, ar kitu šiame reglamente numatytu perdavimo būdu.

49 Šiomis aplinkybėmis siekiant pateikti tinkamą atsakymą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, pirma, reikia išnagrinėti atvejį, kai pareiškėjas pirmąsyk įteikė Reglamente Nr. 1393/2007 nenumatytu perdavimo būdu.

50 Šiuo klausimu primintina, kad šio reglamento 1 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog šis reglamentas taikomas nagrinėjant civilines ir komercines bylas, kai „neteisminis <...> dokumentas turi būti perduodamas iš vienos valstybės narės į kitą, kad būtų joje įteiktas“ (Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 20 punktas).

51 Šiomis aplinkybėmis, kaip Teisingumo Teismas jau nusprendė, minėtame reglamente numatytos tik dvi aplinkybės, kurioms esant teisminio dokumento perdavimas tarp valstybių narių nepatenka į jo taikymo sritį ir negali būti atliktas jame numatytais būdais, t. y., pirma, kai nežinomas gavėjo nuolatinės ar įprastinės gyvenamosios vietos adresas, ir, antra, kai teismo proceso vietos valstybėje gavėjas paskyrė įgaliotą atstovą (žr. Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 24 punktą).

52 Vadinasi, aišku, kad, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 75 punkte, Reglamente Nr. 1393/2007 nėra numatyta jokia kita jame numatytų neteisminio dokumento perdavimo tarp valstybių narių būdų naudojimo išimtis tuo atveju, jeigu pareiškėjas jau iš anksto įteikė šį dokumentą pasinaudojęs ne reglamente numatytu, o kitu būdu.

53 Darytina išvada, kad tokiu atveju leistinas neteisminio dokumento perdavimas tarp valstybių pasinaudojant Reglamente Nr. 1393/2007 numatytais perdavimo būdais.

54 Antra, kalbant apie padarinius, susijusius su tokiu atveju, kai pareiškėjas pirmąsyk įteikia Reglamente Nr. 1393/2007 numatyta tvarka, pažymėtina, kad jame išsamiai numatyti skirtingi perdavimo būdai (žr. Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 32 punktą), taikytini neteisminių dokumentų perdavimui pagal jo 16 straipsnį.

55 Konkrečiai kalbant, šio reglamento 2 straipsnyje nustatyta, kad dokumentai iš esmės turėtų būti perduodami tarp valstybių narių paskirtų „perduodančiųjų agentūrų“ ir „gaunančiųjų agentūrų“ (Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 30 punktas).

56 Be to, minėto reglamento 2 skirsnyje numatyti kiti galimi perdavimo būdai, kaip antai perdavimas konsuliniais ar diplomatiniais kanalais ir įteikimas per diplomatinių ar konsulinių įstaigų darbuotojus, paštu arba tiesioginis įteikimas bet kurio suinteresuotojo asmens prašymu per teismo pareigūnus, tarnautojus ar kitus valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingus asmenis (Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 31 punktas).

57 Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, viena vertus, kad Reglamente Nr. 1393/2007 nė vienam iš jame nustatytų skirtingų perdavimo būdų neteikiama pirmenybė (Sprendimo *Alder*, C-325/11, EU:C:2012:824, 31 punktas ir Sprendimo *Plumex*, C-473/04, EU:C:2006:96, 20 punktas).

58 Kita vertus, pažymėtina, jog, kaip pabrėžė generalinis advokatas savo išvados 78 ir 79 punktuose, siekiant užtikrinti, kad atitinkami dokumentai iš vienos valstybės į kitą būtų perduoti greitai, šiuo reglamentu nei perduodančiosioms ar gaunančiosioms agentūroms, nei diplomatinių ar konsulinių įstaigų darbuotojams, nei pareigūnams, tarnautojams ar kitiems valstybės narės, į kurią kreipiamasi, kompetentingiems asmenims nesuteikta užduotis patikrinti, ar priežastys, dėl kurių pareiškėjas siekia įteikti dokumentą nustatytais perdavimo būdais, yra tinkamos ar svarbios.

59 Remiantis šiais argumentais darytina išvada, kad, kalbant apie neteisminio dokumento įteikimą, pareiškėjas gali ne tik pasirinkti vieną arba kitą Reglamente Nr. 1393/2007 numatytą perdavimo būdą, bet ir tuo pat metu arba vėliau pasinaudoti dviem arba daugiau būdų, kurie, atsižvelgus į aplinkybes, jo nuomone, yra reikalingi ar tinkami (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Plumex*, C-473/04, EU:C:2006:96, 21, 22 ir 31 punktus).

60 Tad neteisminio dokumento įteikimas vienu iš Reglamente Nr. 1393/2007 numatytų būdų galioja, net jeigu pirmąkart šis dokumentas perduotas būdu, kuris jame nenumatytas.

61 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti taip: Reglamentas Nr. 1393/2007 aiškintinas taip, kad leidžiama neteisminį dokumentą įteikti šiame reglamente nustatyta tvarka, net jei pareiškėjas šį dokumentą įteikė minėtame reglamente nenumatytu perdavimo būdu ar kitu jame numatytu perdavimo būdu.

Dėl ketvirtojo klausimo

62 Ketvirtuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnis aiškintinas taip, kad taikant šį straipsnį kiekvienu atveju reikia patikrinti, ar „neteisminio dokumento“ įteikimui būdingas užsienio elementas ir ar jis būtinas tinkamam vidaus rinkos veikimui.

63 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, pirma, kalbant apie užsienio elementą, pakanka priminti, kad Reglamentas Nr. 1393/2007 yra priemonė, kuri pagal EB 61 straipsnio c punktą ir 65 straipsnį priskirtina prie teismų bendradarbiavimo civilinėse bylose srities, kuriai būtent ir būdingas toks elementas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 53 punktą).

64 Kaip aiškiai numatyta minėto reglamento 1 straipsnio 1 dalyje, išskyrus tam tikras sritis, šis reglamentas taikomas nagrinėjant civilines ir komercines bylas, kai teisminis arba neteisminis dokumentas turi būti perduodamas „iš vienos valstybės narės į kitą“, kad būtų joje įteiktas.

65 Atsižvelgiant į tai, teisminio arba – kaip yra šiuo atveju – neteisminio dokumento perdavimui būdingas užsienio elementas yra objektyvi Reglamento Nr. 1393/2007 taikytinumo sąlyga, tad ji pripažintina visada būtinai tenkinama tam, kad tokio dokumento įteikimas būtų priskirtinas prie šio reglamento taikymo srities, ir todėl turi būti įgyvendinta pagal jame numatytą sistemą.

66 Antra, kalbat apie tinkamą vidaus rinkos veikimą, konstatuotina, kad, kaip matyti iš Reglamento Nr. 1393/2007 2 konstatuojamosios dalies, tokia yra pagrindinė jame numatyto įteikimo mechanizmo paskirtis (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Roda Golf & Beach Resort*, C-14/08, EU:C:2009:395, 55 punktą).

67 Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad jeigu visais šiame reglamente nustatytais teisminių ir neteisminių dokumentų perdavimo būdais buvo aiškiai pasinaudota siekiant įgyvendinti šią paskirtį, konstatuotina, kad įvykdžius šių būdų taikymo sąlygas, tokių dokumentų įteikimas būtinai prisideda prie tinkamo vidaus rinkos veikimo.

68 Kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 71 punkte, kiekvienu konkrečiu atveju prieš įteikiant dokumentą Reglamente Nr. 1393/2007, konkrečiai 16 straipsnyje, nustatyta tvarka nereikia nagrinėti, ar bus užtikrintas tinkamas vidaus rinkos veikimas.

69 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į ketvirtąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnis aiškintinas taip: jeigu tenkinamos jo taikymo sąlygos, nereikia kiekvienu konkrečiu atveju patikrinti, ar „neteisminio dokumento“ įteikimui būdingas užsienio elementas ir ar jis būtinas tinkamam vidaus rinkos veikimui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

70 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. **2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse („dokumentų įteikimas“) ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB)**

Nr. 1348/2000 16 straipsnis aiškintinas taip, kad šiame straipsnyje numatyta sąvoka „neteisminis dokumentas“ aiškintina kaip apimanti ne tik viešosios valdžios institucijos ar pareigūno parengtus ar patvirtintus dokumentus, bet ir privačius dokumentus, kurių perdavimas užsienyje reziduojantiems jų adresatams būtinas teisei arba teisiniam reikalavimui civilinėje arba komercinėje byloje įgyvendinti, įrodyti arba apsaugoti.

2. **Reglamentas Nr. 1393/2007 aiškintinas taip, kad leidžiama neteisminį dokumentą įteikti šiame reglamente nustatyta tvarka, net jei pareiškėjas šį dokumentą įteikė minėtame reglamente nenumatytu perdavimo būdu ar kitu jame numatytu perdavimo būdu.**

3. **Reglamento Nr. 1393/2007 16 straipsnis aiškintinas taip: jeigu tenkinamos jo taikymo sąlygos, nereikia kiekvienu konkrečiu atveju patikrinti, ar „neteisminio dokumento“ įteikimui būdingas užsienio elementas ir ar jis būtinas tinkamam vidaus rinkos veikimui.**

Parašai.